

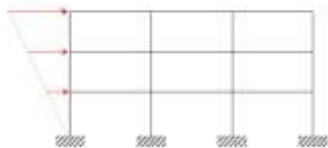
فصل اول: مقدمه ای بر تحلیل غیرارجاعی

- ✓ مفهوم تحلیل غیرارجاعی و تفاوت آن با تحلیل کلاسیک
- ✓ منحنی تنش کرنش ایده آل و لزوم بکارگیری آن
- ✓ انواع رفتار غیرارجاعی در مصالح
- ✓ رفتار خمیری در خرپاها و اهمیت بررسی آن

9

محدودیت های تحلیل سازه کلاسیک و امتیازات تحلیل خمیری

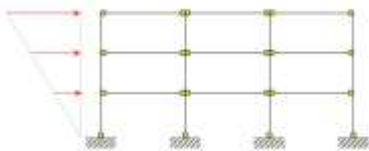
تحلیل کلاسیک:

- ✚ حل مسئله از معادلات تعادل و سازگاری
- ✚ فرض مصالح ارجاعی و تغییرشکل کوچک

$$K \times U = F \Rightarrow \dots$$

تحلیل خمیری:

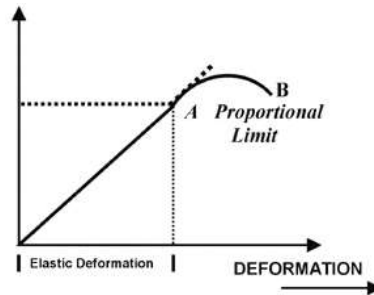
- ✚ آنقدر به سازه بار وارد میشود تا به حالت فروریختگی برسد.

10

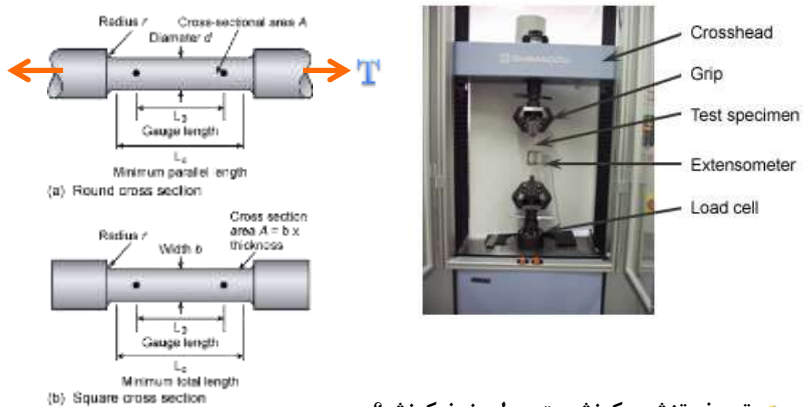
انواع تحلیل غیرارجاعی در کجا لازم است و کجا لازم نیست؟

محدودیت های تحلیل سازه کلاسیک و امتیازات تحلیل خمیری

منحنی نیرو-تغییر مکان در حالات الاستیک و خمیری:

نحوه ترسیم منحنی تنش- کرنش مصالح به کمک آزمایش

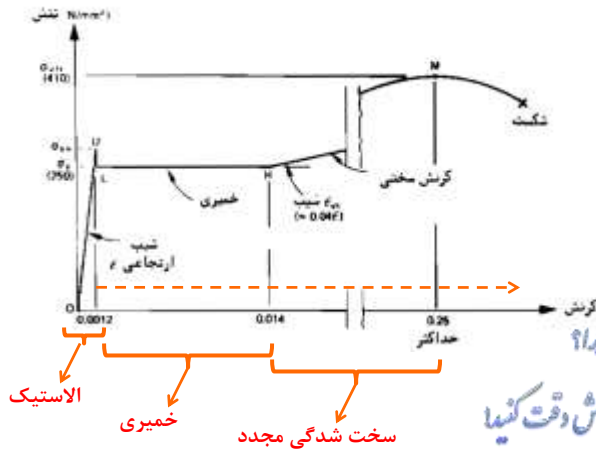

تعریف تنش و کرنش متوسط و نرخ کرنش؟

مخنی شتایک تش - کرنش فولاد نرمه

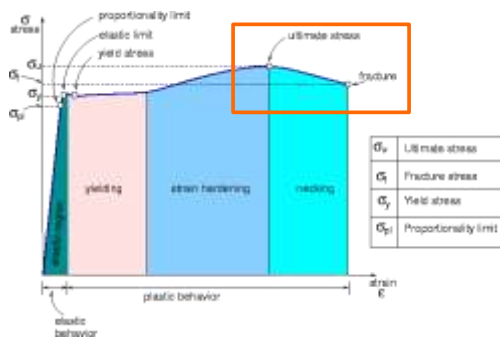
چرا فولاد نرمه!؟

تعریف پارامترهای اصلی

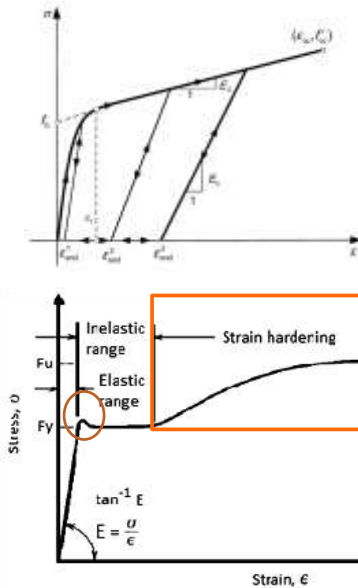
13

پدیده باریک شدگی و عدم تناظر تش و کرنش حداکثر آزمایه شتابی

14

ایده آل سازی منحنی تنش- کرنش فولاد برای تحلیل خمیری

فرضیات ساده کننده:

- ❖ حذف حد بالایی تسلیم
- ❖ حذف ناحیه سخت شدگی مجدد!
- ❖ حفظ سختی اولیه در باربرداری و بارگذاری مجدد

مشکل مدلسازی ناحیه

SE:

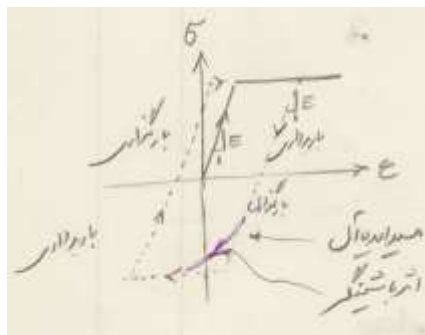
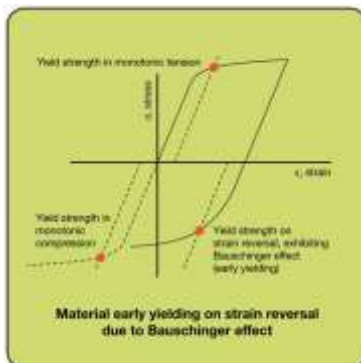
پیچیدگی + واگرایی
فرض: تغییر ملایم شیب

15

ایده آل سازی منحنی تنش- کرنش فولاد برای تحلیل خمیری

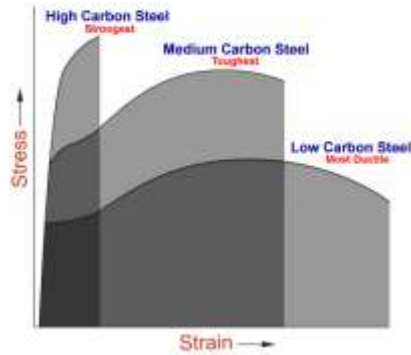
فرضیات ساده کننده:

- ❖ رفتار مشابه در کشش و فشار!
- ❖ حذف اثر باشینگر

16

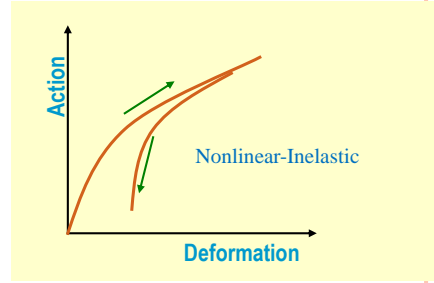
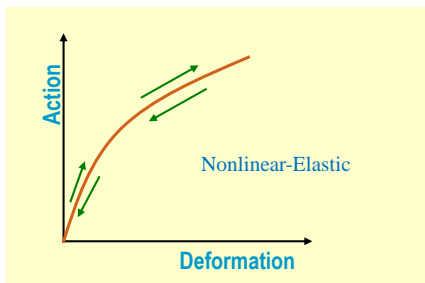
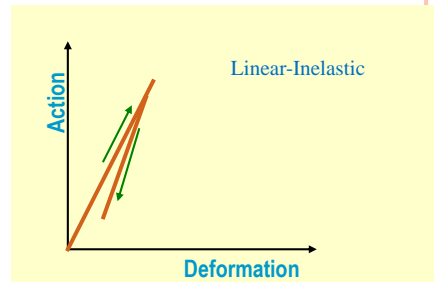
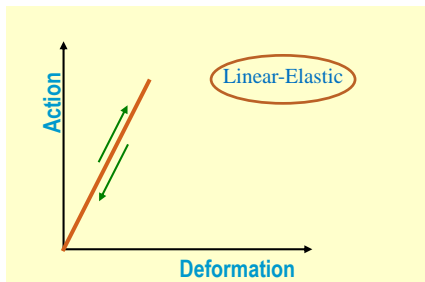
آیا منحنی تنش-کرنش ایده آل شده را می توان برای انواع فولاد بکار برد؟

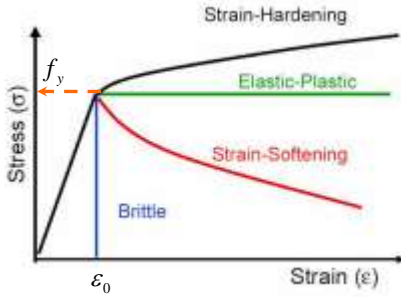
- ❖ تفاوت در پله تسلیم و کرنش نهایی
- ❖ مفهوم طاقت، شکل پذیری و مقاومت
- ❖ تشابه مدول بانگ
- ❖ در زلزله طاقت و شکل پذیری ... مطلوبتر است.
- ❖ در پیچ و مهره از فولاد... استفاده می شود چون...

17

انواع رفتار مصالح بر حسب وقوع و عدم وقوع الاستیسه و خطی بودن

انواع ساده شده ای از رفتارهای غیرالاستیک مصالح

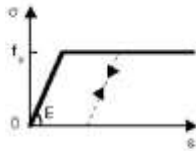
For hardening (or softening) models:

E: Stiffness of Elastic region

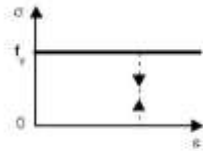
H: Stiffness of Inelastic region

$$\sigma < f_y : \epsilon = \frac{\sigma}{E}$$

$$\sigma > f_y : \epsilon = ?!$$

(a) Ideal elastic - plastic

(b) Ideal rigid - plastic

For ideal elastic-plastic model:

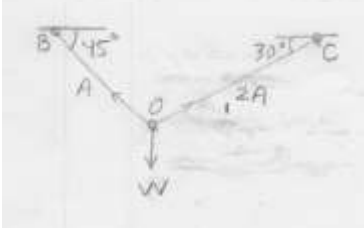
$$\sigma < f_y : \epsilon = \frac{\sigma}{E}$$

$$\sigma = f_y : \epsilon = \frac{f_y}{E} + \lambda$$

19

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاها (مثال اول)

مثال ۱: فرض کنید ستون یک وسیله الاستوپلاستیک کامل، با فروردین خرپای گسیل شده را در دست آوریم.

خرپا معین است پس برای تحلیل ...

تعداد در راستای افقی:

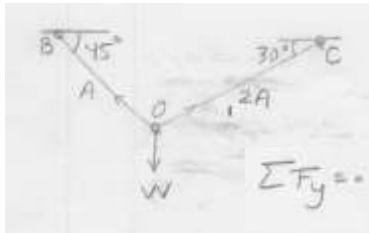
$$\sum F_x = 0 \rightarrow F_{OB} \cdot \cos 45^\circ = F_{OC} \cdot \cos 30^\circ$$

$$\rightarrow F_{OB} = 1.225 F_{OC} \quad (1)$$

نموده بررسی تحلیل غیرارتجاعی خرپا چیست؟

20

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال اول)

تعداد در راستای قائم:

$$\sum F_y = 0 \rightarrow F_{OB} \cdot \sin 45^\circ + F_{OC} \cdot \sin 30^\circ = W$$

$$(1) \rightarrow F_{OC} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{1}{2} \right) = W \quad (2)$$

$$(1,2) \rightarrow F_{OC} = 0.732 W$$

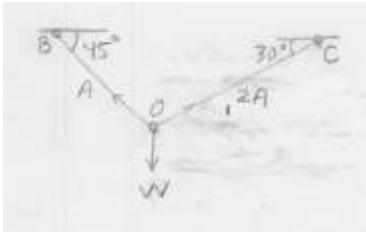
$$\rightarrow F_{OB} = 0.897 W$$

اما ملاک قضاوت نیرو نیست....!

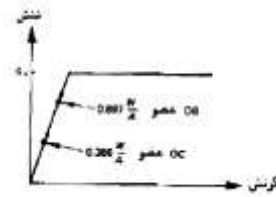
$$\rightarrow \sigma_{OB} = \frac{0.897 W}{A} \quad \sigma_{OC} = \frac{0.732 W}{2A}$$

21

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال اول)

وضعیت تنش در المانهای مورب:

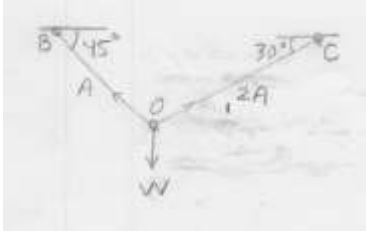
با افزایش بار، اول OB غیرالاستیک می شود:

بار متناظر با خمیری شدن OB:

$$0.897 \frac{W}{A} = \sigma_y \rightarrow W_c = 1.115 A \sigma_y$$

22

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال اول)

با خمیری شدن و ثبوت نیروی عضو OB، بار W دیگر نمی تواند افزایش پیدا کند چون معادلات تعادل نقض میشود: (یا از درک شهودی)

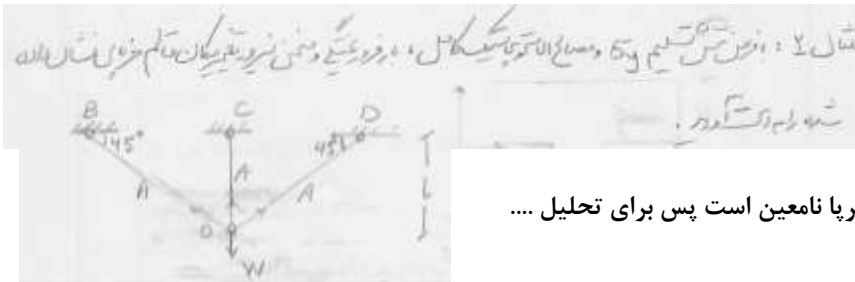
$$\begin{aligned}\Sigma F_x = 0 &\rightarrow F_{OB} \cos 45^\circ = F_{OC} \cos 30^\circ \\ \Sigma F_y = 0 &\rightarrow F_{OB} \sin 45^\circ + F_{OC} \sin 30^\circ = W\end{aligned}$$

نتیجه مهم:

در خرابی (سازه) معین فروریختگی وقتی رخ می دهد که اولین عضو به حد تنش نهایی برسد.

23

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال دوم)

خرپا نامعین است پس برای تحلیل ....

تعادل در راستای افقی و قائم:

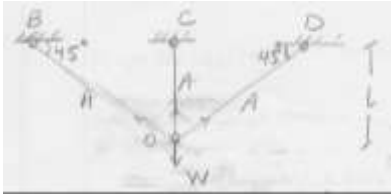
$$\begin{aligned}\Sigma F_y = 0 &\rightarrow F_{OB} \sin 45^\circ + F_{OC} + F_{OD} \sin 45^\circ = W \\ \Sigma F_x = 0 &\rightarrow F_{OB} = F_{OD}\end{aligned}$$

یک معادله کم داریم.

24

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرابا (مثال دوم)

سازگاری تغییر شکل:

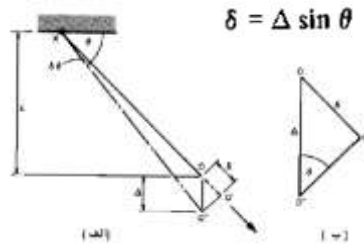
نقطه O باید در راستای قائم به سمت پایین بیا

از طرفی نیروهای داخلی اعضا را می توان
به تغییر طول آنها ربط داد:

$$\left(\epsilon = \frac{\Delta L}{L} = \frac{P}{AE} \rightarrow P = AE \cdot \epsilon \right)$$

$$F_{OB} = \frac{AE}{L_{OB}} \delta = \frac{A}{L} \cdot \delta \cdot E = \frac{AE}{L} \cdot \Delta \cdot \sin^2 \theta$$

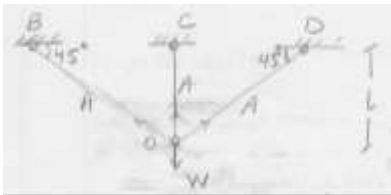
$$F_{OC} = \frac{AE}{L_{OC}} \Delta = \frac{A}{L} \cdot \Delta \cdot E = \frac{AE}{L} \cdot \Delta$$

$$\Rightarrow F_{OC} = 2F_{OB} = 2F_{OD}$$

25

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرابا (مثال دوم)

حال 3 معادله و 3 مجهول داریم:

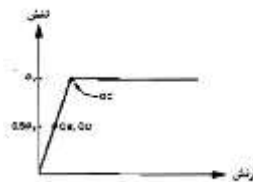
$$F_{OC} = 2F_{OB} = 2F_{OD}$$

$$F_{OB} \cdot \sin 45 + F_{OC} + F_{OD} \cdot \sin 45 = W$$

$$F_{OB} = F_{OC}$$

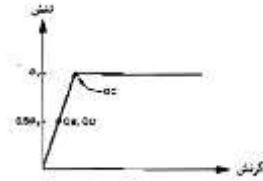
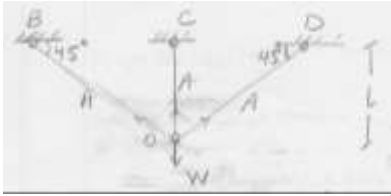
$$F_{OB} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + 2 + \frac{1}{\sqrt{2}} \right) = W$$

$$\Rightarrow \begin{cases} F_{OB} = 0.293W \\ F_{OD} = 0.293W \\ F_{OC} = 0.585W \end{cases}$$

26

بررسی رفتار غیرالاستیک در خراباه (مثال دوم)

بار متناظر با شروع رفتار خمیری در سازه (عضو OC):

$$\sigma_y = \frac{0.585 W_1}{A} \rightarrow W_1 = 1.709 A \sigma_y$$

و جابجایی متناظر با شروع رفتار خمیری در سازه (عضو OC): (آیا رابطه قانون هوک قابل کاربرد است!!!!?)

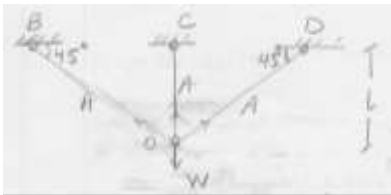
$$F_{OC} = \frac{AE}{L} \cdot \Delta \rightarrow \Delta_1 = \frac{L \sigma_y}{E}$$

$$F_{OC} = \sigma_y \cdot A$$

یک نقطه از منحنی بدست آمد.

27

بررسی رفتار غیرالاستیک در خراباه (مثال دوم)

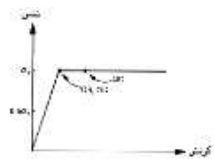
هنوز هم ظرفیت افزایش بار وجود دارد چون ...

روابط تعادل جدید در گره O:

$$\sum F_x = 0 \rightarrow F_{OB} = F_{OD}$$

$$\sum F_y = 0 \rightarrow W - \sigma_y \cdot A = F_{OB} \cdot \sin 45 + F_{OD} \cdot \sin 45$$

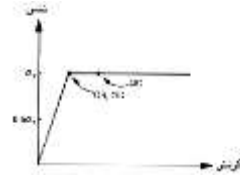
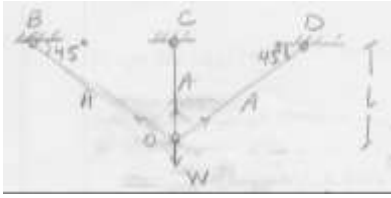
$$\rightarrow F_{OB} = F_{OD} = 0.707(W - A\sigma_y)$$

لحظه وقوع فرورویختگی:

28

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال دوم)

بار متناظر با شروع رفتار خمیری در اعضای مورب:

$$0.707 (W_2 - A\sigma_y) = A \cdot \sigma_y \quad \Rightarrow \quad W_C = 2.414 A \cdot \sigma_y$$

و جابجایی متناظر با شروع رفتار خمیری در اعضای مورب (رابطه قانون هوک در کدام عضو!!!!)

$$F_{OB} = \frac{AE}{l} \cdot \Delta \cdot \sin^2 \theta$$

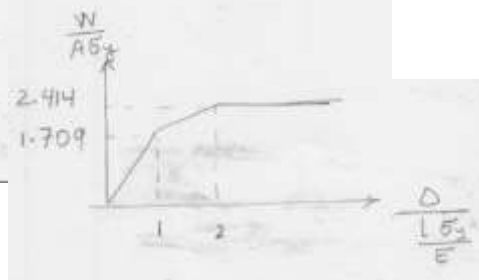
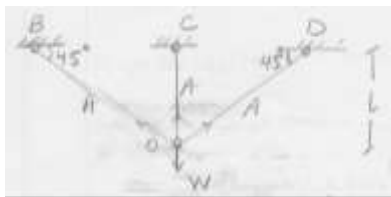
$$F_{OB} = A \cdot \sigma_y$$

$$\Delta_C = \frac{2.5 \sigma_y l}{E}$$

نقطه دوم هم بدست آمد.

29

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال دوم)

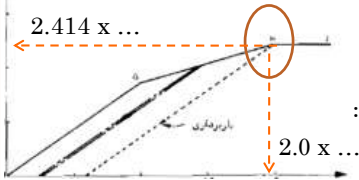
نتیجه مثال و کاربرد

- ✓ با جاری شدن یک عضو از سازه نامعین لزوماً فروریزش رخ نمی دهد.
- ✓ با جاری شدن یک عضو، افزایش بار در اعضای الاستیک باز توزیع می شود.
- ✓ با جاری شدن هر عضو از سازه نامعین سختی کاهش می یابد و در نهایت....

30

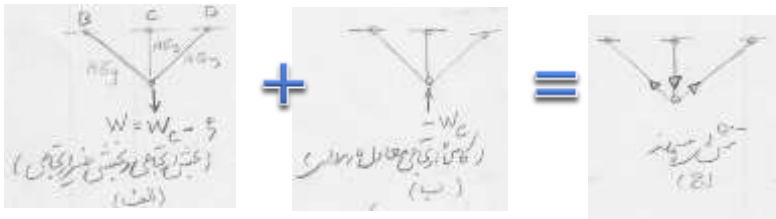
بررسی رفتار غیرالاستیک در خرابه (مثال سوم)

مثال ۳: اگر در مثال قبلی خطای قبل از رسیدن به بار W_c از روی سازه بردها را مسود، توزیع تنش در آن بهینتر خواهد بود.

✓ در صورت باربرداری رفتار ارتجاعی است.

✓ فرض میشود با اعمال W_c بار خالص موثر به صفر برسد:

31

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرابه (مثال سوم)

محاسبه تنشهای پسماند با استفاده از مفهوم شرایط اولیه :

$$F_{oc} = A \delta_y$$

$$F_{ob} = A \delta_y$$

+

$$F_{oc} = -0.585 W_c = -0.585 (2.414 A \delta_y)$$

$$F_{ob} = -0.293 W_c = -0.293 (2.414 A \delta_y)$$

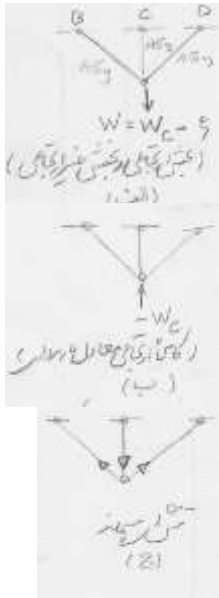
||

$$F_{oc} = A \delta_y - 0.585 \times 2.414 A \delta_y = -0.414 A \delta_y$$

$$F_{ob} = A \delta_y - 0.293 \times 2.414 A \delta_y = 0.293 A \delta_y$$

32

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال سوم)

کنترل تعادل تنشهای پسماند :

$$2 \times \left[\frac{\sqrt{2}}{2} F_{OB} + F_{OC} \right] = \sqrt{2} (0.293 AS_y) - 0.414 AS_y = 0$$

(خود متعادلد)

تعیین جابجایی قائم پسماند :

$$\Delta_f = \Delta_{\text{ان}} + \Delta_{\text{ب}} \frac{F_{oc} l}{AE}$$

$$\frac{L \cdot 6y}{E}$$

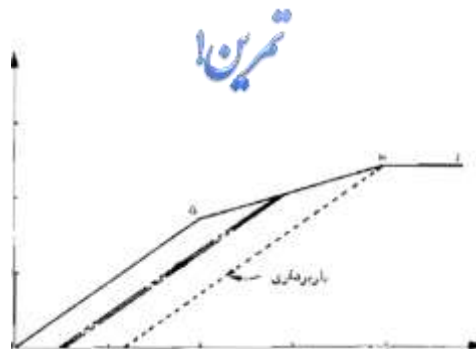
$$- \frac{L (0.293 \times 2.414 AS_y)}{AE} = 0.588 \frac{L \cdot 5y}{E}$$

33

بررسی رفتار غیرالاستیک در خرپاه (مثال سوم)

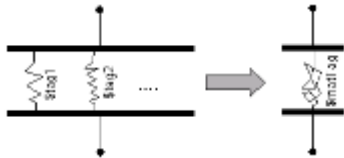
- ✓ با بارگذاری مجدد مسیر تغییرات نیروهای عضو تغییر میکند ولی ...
- ✓ برای سایر حالات باربرداری هم می توان همین نتیجه را گرفت.
- ✓ مسئله نقص اولیه هم بطور مشابه قابل بررسی است.

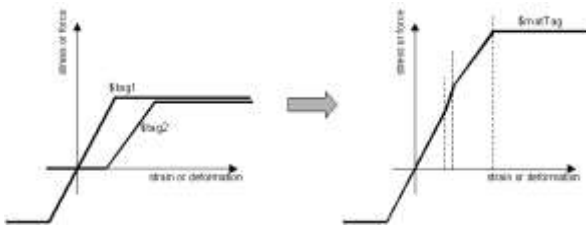
34

نحوه تولید روابط تنش- کرنش چند خطی

الف) موازی کردن چند مصالح:

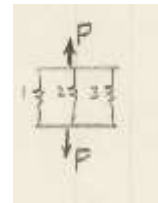
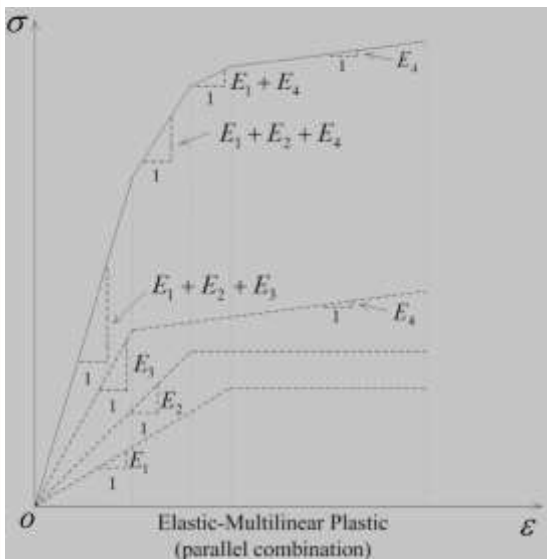
uniaxial Material Parallel \$matTag \$tag1 \$tag2 ...

35

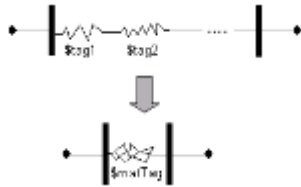
نحوه تولید روابط تنش- کرنش چند خطی

سختی در هر تراز برابر مجموع سختی هاست.

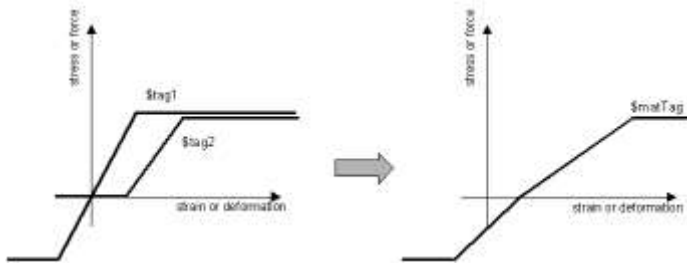
36

نحوه تولید روابطش- کرنش چند خطی

(ب) سری کردن چند مصالح:

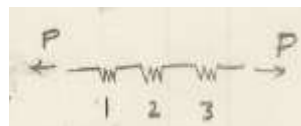
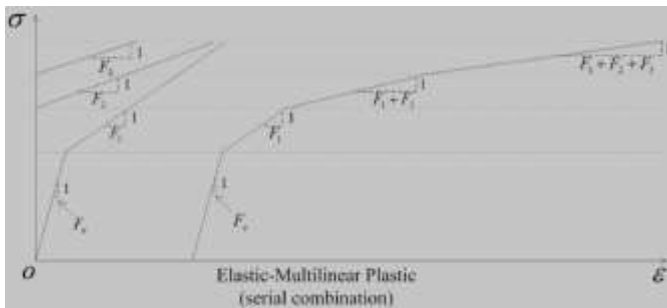
uniaxialMaterial Series \$matTag \$tag1 \$tag2 ...

37

نحوه تولید روابطش- کرنش چند خطی

نرمی در هر تراز برابر مجموع نرمی هاست.

38